

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 140 (3586) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Budapestet súlyos terror-támadás érte az éjszaka

Ezuttal kizárólag a lakónegyedeknek szólt a támadás. Elsősorban a Belvárost keresték fel bombáikkal a légi terroristák. A ma délelőtti berapüléssel kapcsolatban bombázásról nem érkezett jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Június 25-én este szovjet gépek röptek át a keleti határon az erdélyi és Bácska fölött, majd délnyugat felé távoztak. Valószínűleg ugyanezek a gépek június 26-án kora hajnalban azonos úton tértek vissza.

Még a zavarórepülés alatt erős angol-szász bombázók léptek át az ország déli határát és több hullámban Budapestig törtek. A vadászok, különösen pedig a légvédelmi tűzesség beavatkozása következtében az ellenség nem tudott tervszerű támadást végrehajtani. A bombázók egyrésze terhének ledobása előtt visszafordulásra kényszerült. Több ellenséges gép lelövését és a belőlük kiugró személyzet elfogását jelentik. Bombázásról a fővárosból érkezett jelentés, ahol a lakosságnak veszteségei voltak és anyagi károk is keletkeztek. A berapült bombázók a berapüléssel azonos úton távoztak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Folyó hó 26-án a kora délelőtti órákban a Dunántúlon széles kiterjedésben és több hullámban erős ellenséges kötelékek délről észak felé átrepültek légterünket, majd később ugyanezen az úton visszarepültek. Saját és szövetséges vadászok az ellenséges kötelékekkel több helyen megütköztek és több lelövést jelentettek. Bombázásokról, károkról jelentés nem érkezett.

Budapesten megszólalnak a szirénák

Az Esti Újság írja: Budapesten hétfőre virradó éjszaka háromnegyed 12 óra tájban megszólaltak a szirénák. Rövidesen kiderült, hogy a légiterroristák támadása ezuttal kizárólag Budapest lakónegyedeinek szól. Elsősorban a Belvárost keresték bombáikkal, tehát azt a területet, amelyen semmiféle hadicélpontra nincs. Ezenkívül a külterületeken ugyancsak lakótelepeket bombáztak. A támadás terrorjellege, pusztító szándéka még egyetlen alkalommal sem volt olyan kétségtelenül megállapítható, mint ezuttal. Többé-kevésbé rombadólt lakóházak, elpusztult családi otthonok, felézaglott villamosinok, hajléktalanok lett, minden holmijukat elvesztett emberek száza jelzik a támadás nyomát. Egyes budai területeken, a Belvárosban, és a külterület munkátelepe vidékein hullottak bombák, amelyek a lakóházak között két szanatóriumot is értek. A Belváros egy utcájában robbanóbomba hullott egy nagy kávéház előtt az utcára. A robbanás szétvágta a kövezetet a villamosinokkal együtt. A légnemesség sok ablakot betört. A belvárosi nagy ezálló közvetlen közelében meglehetősen sok rombolóbomba esett. A bombák mindenütt az épületek egy-két emeletét ezakították át, az alsó részekben azonban nem okoztak komoly kárt. Egy belvárosi ház, melynek utcai részét nagy eportárüzlet foglalja el, a sarkán érte a bomba, amely az épület két emeletét leborotválta. Rombolóbomba talált egy iskolát is, amelyben papok tanítanak. Az épület tetjét beszakította a bomba. Eltaláltak több nagy lakóházat is az iskola közelében. A szomszédságban egy másik utca két-három lakóházára is bomba hullott. Egy szanatórium környékét szőnyegbombázás érte. Magának a szanatóriumnak egyik épületszárnyát érte találat. A betörőket még idejében öv-

helyre vitték. Találatot kapott egy másik szanatórium is a Városligetben. Itt Szentmiklósy Tibor gyárigazgató még a támadás alatt odasietett a mentőknek segíteni, de a bedőlt fal eltemette és csak holttestét találták meg. Egy nagy belvárosi bérpalotából, amelynek házszámát érte bomba és leszá-

tott két emeletet, rövid idő múlva egy fiatal leányt emeltek ki a romok alól. A leány eszméletlen volt, de csak kisebb sérüléseket szenvedett. A kezében rózsafüzért szorongatott. Éppen az övö-helyre igyekezett, amikor bomba érte a házat. A belvárosban robbanóbomba ért több olyan házat is, amely sárga csillaggal van megjelölve. Sokat szenvedett a főváros néhány külső kerülete is. Az egyik forgalmas külterületi részen egy háromemeletes házat ért találat. A harmadik és második emelet teljesen elpusztult, csak a csupasz falak maradtak meg. Teljesen elpusztult az épület utcai frontján levő kávéház is. Az egyik nagy külvárosi mozi szomszédságában egy földszintes ház pusztult el és egy háromemeletes háznak két emelete is romokban hever. Ezen a környéken kizárólag munkások és iparosok laknak. A mentés munkája mindenütt példás rendben és eredményesen folyik.

A Pest írja: Értesítés szerint az Orsolya-rendi nővérek kétemeletes zárdája valóságos eltűnt a föld színéről és csak két fala áll aránylag épségben. Emberéletben itt nem történt kár és sebesülés sincs.

Cherbourg kikötőjét teljesen elpusztították a németek

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interf jelenti: A németek eddig még nem erősítették meg az angol hírodának június 25-én 21 óra 03 perckor közölt jelentését Cherbourg elcsúszásáról. A szövetségesek tömeges tengeri, légi és szárazföldi támadásai estig tartottak. Az ellenségnek sikerült nyugat felől behatolnia a városba. Korábbi jelentések alapján már ismeretes, hogy az ellenség Cherbourgban olyan kikötőt talált, amelyet tervszerű robbantásokkal, eddig lehetetlennek vélt mértékben, teljesen elpusztítottak.

Berlinből jelentik: (MTI) A émet TI jelenti: A Völkischer Beobachter foglalkozik a hadiipar teljesítőképességével.

Az előzőnlés tanulsága szerint — írja — az ellenség, igen nagytömegű fegyvert halmozott fel, főként repülőgépet, de sok jel mutat arra, hogy az ellenség elérte hadiipari termelőképességének tetőfokát. A német termelőképesség és termelőerő viszont még nem érkezett el a végső határig. Elértük azt a csodálatra-

mélto teljesítményt, hogy a légitámadások közepette nemcsak megtartottuk haditermelésünk színvonalát, hanem még fokoztuk is. Az új fegyver arról tanuszkodik, hogy Németország nemcsak harctereit tudta ellátni fegyverrel, hanem megazonföldi is felszabadíthatott termelőerőt az új fegyver számára. Megvan tehát a szükséges szabadságunk nagyjelentőségű intézkedésekre.

Berlinből jelentik: (MTI) A moszkvai tájékoztató irodának a szovjet hároméves veszteségeiről szóló közlésével kapcsolatban a NTI ezeket közli:

— A Szovjet elesettekben és foglyokban szenvedett embervesztéseinek alig egyharmadát, páncélosokban, ágyukban és repülőgépekben szenvedett veszteségeinek felét ismerte el a szovjet közlemény. Amennyire német részről eddig megállapítható volt, a szovjet három év alatt 93.420 páncélost, 88.616 ágyút (ebből 35.810 páncéltörőt és 4266 légeihárítót) valamint 57.943 repülőgépet veszített.

Finnország sorsára már megalkudtak a szövetségesek

Berlin. (MTI): Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

A Wilhelmstrassen elhangzott kérdés-re válaszulva kijelentették, hogy a finn

kérdésben nem mérültek fel új szempontok. Katonai vonatkozásban megérőzhetők a pénteki megállapításokat, politikai vonatkozásban — hangsúlyoz-

zák — egyre jobban kirajzolódik az angol-amerikai irányzat, hogy Finnországot egészen kiszolgáltatják a Szovjetnek. Az olyan nyilatkozatok, mint Walter Lippmanné, amely szerint Finnország egyedüli lehetősége a „szövetség” Moszkvával és a Timesnek ugyanezen a vonalon mozgó megállapításai itteni felfogás szerint alkalmasak arra, hogy kiemeljék a német részről tett megállapítások helyességét, Svédországnak az a kísérlete, hogy a finn kérdésbe bekapcsolódják és ebben különleges szerepet játsszék, már azért is sikertelenségre van ítélve, — mondják végül, mert Franciaország sorsáról már Teheránban megalkudtak.

Sanghai. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a Domei Iroda jelenti, a Kanton-Hankau vasutól keletre harcoló japán csapatok elfoglalták Pingsiangot és ezzel benyomultak Kiangszu tartomány szénközpontjába. A város közelében levő szénmezők már biztosan japán kézen vannak. A város összeomlását megelőző este érkezett csungkinginai erősítésből két hadosztály megsemmisítő vereséget szenvedett.

Meghalt Berinkey Dénes ny. miniszterelnök

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Dr. Berinkey Dénes ny. miniszterelnök, ügyvéd, folyó hó 25-én 73 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 28-án délután 4 órákor lesz a farkastér térség halottaházában.

Földrengést jeleztek a bukaresti készülékek

Bukarest. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A bukaresti földrengést-jelező intézet készülékei vasárnap reggel 6 óra 17 perc és 13 óra 55 perc között 9 földlökést jeleztek. A földrengés fészke 7—800 kilométerre volt Bukaresttől. Az első rengés nagyon hevesen kezdődött, a többi a 8 óra 50 perckor megfigyelt földlökés kivételével csak gyenge volt.

Fontos katonai közlemény

Nagyvárad thj. város közigazgatási és katonai ügyosztálya 3017—1944. IV. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad város közönségének, hogy folyó hó 27-én keddén éjjel 2 órától reggel 8 óráig a város nyugati részétől Biharszentjánosig terjedő térségen a Körös mindkét partján a német katonaság hadgyakorlatot tart. Felhívom a lakosság figyelmét, hogy ebben az időben ezen a területen való közlekedéstől tartózkodjék.

Nagyvárad, 1944. június 26.

Nagyvárad thj. város közigazgatási és katonai ügyosztálya

Fontos ügyeket tárgyal Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának legközelebbi ülése

Zsidóingatlanok megszerzését tervezi a város intézményei részére

A napokban tartja közgyűlését Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága. A bizottság elé dr. Gyapay László polgármester javaslatot terjeszt egyes zsidó ingatlanok városi intézmények és létesítmények céljaira való igénybevételéről. Az előterjesztés megszerkesztésére egybehívott értekezleten az ingatlanok igénybevétele kérdéséről Gyapay László dr. helyettes polgármester nyilatkozatot tett, melyből itt a következőket közöljük:

Most van alkalom a nehézségek megoldására

— Még mielőtt miniszteri rendelet határozná a zsidóingatlanok sorsáról — mondta a polgármester — Nagyvárad városának előterjesztéssel kell élnie, hogy tervét keresztülvihesse. A városnak épületekre és beépítetlen területekre van szüksége. Szüksége van beépítetlen területekre, mert ezek megszerzése Nagyváradon mindig nagy nehézségekbe ütközött. Szüksége van épületekre, mert egyes intézményeinket nincs hova elhelyeznünk. Reméljük, hogy most, amikor Nagyváradon 4.700 zsidó ingatlan sorsáról kell határozni, célunkat elérhetjük. Ezzel a szándékkal a legközelebbi közgyűlés elé részletes javaslatot terjesztünk, mit szeretnénk megszerezni és megszerzendő épületeket milyen célra akarjuk felhasználni. Olyan tervek megvalósításáról van szó, amelyekkel, ha zsidó ingatlanokból a várost nem részesíteték, csak évtizedek múlva tudnánk előállni; nevezetesen a város anyagi szempontból évtizedekre lekötött mindazon mulasztásoknak a pótlása, amelyek a román idők hagytak itt nekünk. Ilyen kérdés a város külterületeinek út- és járdaépítési ügye, meg aztán egy új vágóhid építésének problémája is.

Új helyiséget kapnak a városi hivatalok

— Elengedhetetlen — mondta a polgármester — hogy a városi hivatalok egy részét új épületekben helyezzük el. Ilyen új helyiségekre mindaddig szükségünk lesz, amíg fel nem építünk egy palotát, — amint azt más városok már megtették — a rendőrség részére.

A közellátási ügymenet decentralizálására is szüksége van a városnak épületekre. A város különböző pontjain kirendeltségeket létesítünk, amelyek egy-egy felelős tisztviselő vezetésével fognak működni a megfelelő kiegészítő személyzettel. Ez a decentralizálás a közönség érdekeit kívánja szolgálni.

Továbbá javaslat történt arra vonatkozóan is, hogy a városi könyvtárt helyezze át a Sas-palotába, mert mostani helyiségére a városi közüzemeknek is szüksége van.

Melto hajlék kellene a velencei zöldtereztes ház részére is.

Öthonokat kapnak a leventék

— A közgyűlés elé terjesztendő javaslat szerint — jelentette be a pol-

gármester — új központi öthont kapna a leventesegyesület is. Ezidő szerint a Kereskedelmi Csarnoknak

magas bérleti összeget fizetünk a leventék hajlékáért. Arra kell törekednünk, hogy az ilyen kiadásoktól mentesüljünk. Terveztük azt is, hogy leventéinket hozzájuttatjuk kerületi otthonokhoz is, melyeket a város különböző pontjain állítanánk fel.

A vár környékét is rendezni kívánják. A fontos tárgyakra való tekintettel nagy érdeklődéssel tekint városunk közönsége a legközelebbi közgyűlés elé.

Nyilvánosság kizárásával tárgyalja a törvényszék Fekete Béla bűnügyét

Helyszíni tárgyalás a Casino mozgóban

Nagyvárad, június 26. Még élénken emlékeztet az a rejtélyes bűnügy, amely az év első hónapjában robbant ki Nagyváradon. Mint annakidején megírtuk, december 7-én eltűnt a városból Bökfi Teréz nagyváradai gyermekleány s holttestét néhány héttel később találták meg a Casino mozi erkélyének padlózata alatt. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a gyermekleány ismeretségben állt Fekete Bélával, az említett mozgószinház jegyzőjével, akiről csakhamar az is kiderült, hogy züllött életet élt és egyesek szerint beteges hajlamu Fekete Bélát ezek után a rendőrség őrizetbe vette, majd átadta az ügyészségnek, amely letartóztatási indítvánnyal küldte át a vizsgálóbíróhoz. A vizsgálat befejezése után Fekete Bélát előzetes letartóztatásba helyezték, majd a királyi ügyészség elkészítette a vádiratot s ennek alapján a nagyváradai törvényszék június 26-27-re tűzte ki a nagy feltűnést keltő bűnügy főtárgyalását.

A főtárgyalásról kiküldött munkatársunk az alábbiakat jelenti:

Reggel kilenc óra előtt néhány perccel a törvényszék folyosója megélnéül. A folyosón felsorakozók most nagyobb részt városiak, az ott lézengő emberek között a szokástól eltérően csak alig akad néhány falusi. A megjelentek nagyrésze egyébként — nő. Csaknem valamennyien Fekete Béla bűnpercezők már kitűzött tárgyalására várakoznak.

Kilenc órakor bevonul a második emeleti tárgyaló terembe a bíróság. A bírói emelvényen Bóka-Pap Ernő tanácselnök, valamint Patkó és Gavallér törvényszéki bírók foglalnak helyet. A vádat Hegyváry Lajos királyi ügyész képviseli.

Az első és egyetlen ügy ezen a napon ebben a teremben Fekete Béla bűnügye.

A tanácselnök felszólítására elővezetik a vádlottat. Fekete Béla sötét ruhában, szuronyos börtönőr kíséretében gondosan megborotválva és látszólag nyugodtan lép a bíróság elé. A kintlévők nagyrésze nyomban utána sereglők. Kiderül, hogy a folyosón levők nagyrésze — tanu.

magas bérleti összeget fizetünk a leventék hajlékáért. Arra kell törekednünk, hogy az ilyen kiadásoktól mentesüljünk. Terveztük azt is, hogy leventéinket hozzájuttatjuk kerületi otthonokhoz is, melyeket a város különböző pontjain állítanánk fel.

A vár környékét is rendezni kívánják. A fontos tárgyakra való tekintettel nagy érdeklődéssel tekint városunk közönsége a legközelebbi közgyűlés elé.

Nyilvánosság kizárásával tárgyalja a törvényszék Fekete Béla bűnügyét

Helyszíni tárgyalás a Casino mozgóban

Nyilván a jelenlegi időnek tudható be, hogy az érdeklődők és túlzottan kíváncsiskodók serege ezuttal elmaradt. A jelenlevők valamennyien érdekeltek az ügyben: Bökfi Teréz ismerősei, vagy olyanok, akik Fekete Béla életéről tudnak, illetőleg tudhatnak valamit.

A vádlott személyadatainak felvételénél kiderül, hogy már két ízben volt büntetve. Hogy miért és mennyi időre, erre vonatkozóan Fekete Béla rendkívül zavaros feleleteket ad. A bíróság végül mégis megállapítja, hogy 1935-ben négy hónapot, 1937-ben pedig szintén több hónapot ült különböző büncselekmények miatt.

A bíróság további kérdéseire a vádlott

A tűzifaosztás újabb rendje

Ertesítem a város közönségét, hogy a Közellátási Ügyosztály 1944-45. tűzifaévre a fa kiosztást a következőkben szabályozza. Mindazok akik főleg tűzifakészletet jelentettek be, az alanti kedvezményt nem élvezhetik. Minden falpra az alanti fakereskedőknél 100 kg fa vásárolható a hirdmény megjelenésétől 5 napon belül. Felhívom a tűzifakereskedőket, hogy a kiadott 100 kg. fat a június és július hónapokra egyenként 50-50 kg. feljegyzés mellett. Ugyancsak felhívom a város közönségét, hogy szén szükségletüket a már közzét és Lengyel Endre Anyos Pál-u. 6. sz. a. szénnagykereskedőknél szerezhetik be.

Nagyvárad tñj. város Közellátási Ügyosztálya 2606-1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Június 27-én:

Nyilas fatelepen (volt Diósi fatelepen) Ösvény, Gyimes és Sátor utcák.

Heiler József fatelepen (Kapisztrán János-tér) Hegyesi Márton, Szép Ilona, Szent Gellért utcák.

Ludányi Péter fatelepen (Bém-u. 25.) Rulikovszky, Bányász, Apáca Fiume, Katalin, Szent Vince és Milánó utcák.

Zathureczky József fatelepen (Patak-utca) Tömös, Gutenberg, Csokonay, Künzsi Pál, Polgár, Kornis utcák.

Pallós fatelepen (Árpád vezér-út) Franklin, Benjámin, Perényi püspök, Rátkay József, Edison, Fraknoi Vilmos, Michel Angelo utcák.

Gergely fatelepen: (Mátyás király

Mozik műsora:

APOLLÓ: A harmincadik.

BELVAROSI: Haláltánc.

CASINO: Szegény gazdagok.

KORONA: Ez történt Budapesten.

kijelenti, hogy vagyona nincs. Mint a Casino mozgó jegyződjé, heti 44 pengőt keresett.

A személyadatok felvétele után a bíróság megállapítja, hogy dr. Beóthy Konrád egyetemi rendkívüli tanár, törvényszéki orvosszakértő és dr. Lipsey István kirendelt védő megjelentek. Külön védőtől Fekete Béla nem gondoskodott. Ezután a bíróság számbaveszi a megjelent tanukat, majd a királyi ügyész indítványára a nyilvánosság kizárását rendelik el.

Mint lapzártakor értesülünk, a bíróság a déli órákban helyszíni tárgyalást rendelt el. Fekete Bélát ezért két szuronyos fegyőr kíséretében megfelelő rendőri fedezettel átkísérték a Casino mozgóba, ahová rövidesen kiszállott a bíróság is.

A megbilienselt vádlottat természetesen a kíváncsiak serege vette körül, a rendőrség azonban távol tartotta a tömeget s a nyilvánosságot természetesen a tárgyalásnak ebből a részéből is kirekesztették.

HITOKTATÓNÓKEPZŐ INTÉZETET ÁLLITOTTAK FEL KALOCSÁN. Gróf József kalocsai érsek „Hitoktatóképző Intézet” felállítását rendelte el. Az új intézet az „Egyházközségi Növénkek” kalocsai székházában fog működni. Az intézetbe középiskolát világi nők nyelhetnek felvételt. A tanfolyam szeptemberben kezdődik és két félévből áll. Tanári kara a kalocsai Hittudományi Főiskola professzoraiából alakul. Az országban a kalocsain kívül csak Budapesten van még ilyen hitoktatóképző intézet.

út 37) Rimler Károly, Klapka Gy., Dobó István, Lehel, Dugonics Titusz, Szondi utcák.

Szabó Sára fatelepen (váradvelencei állomás) Csaba, Aulich Lajos, Láhner György utcák.

Lengyel Endre fatelepen (Anyos Pál-u. 6 szám) Lázár Vilmos, Gróf Batthyányi, Torna, Deák F. utcák.

Barabás Géza fatelepen (Török Ignác 91 sz.) Endresz György, Földi János, Levente utcák.

Június hó 28-án:

Vlad fatelepen (Bém-u. 25. sz.): gróf Majláth, Madár, Hattyu, Galamb, Sólyom, Fogoly és Családvédelem utcák.

Csonka fatelepen (Várad-Velence): Dr. Károlyi Irén, Báthory, Bástya, Veres Balázs, Krisztina, Hunyadi János, Vizi, Baros Gábor, Háromrőzsa, Koppány és Péter utcák.

Június hó 30-án:

Pallós fatelepen (Árpád vezér-út): Kólcsey Ferenc, Marconi, Benczur, Mészáros püspök, Szent Antal, Szőlőtelep, Abrányi Emil, Téglavető-utca.

Vlad fatelepen: Gyöngygyűk, Bessenyei, Gőnczi, Fecske utcák.

Csonka fatelepen: gróf Zichy Mihály, Szinyei-Merse, Terézia, Tamási tábornok, Malom, Kocsán János

Július hó 1-én:

Csonka fatelepen: Rákosi Jenő, Gulyás Pál, Fesztai Árpád, Frangepán, gróf Andrássy Gyula.

Nagyvárad, 1944. június hó 24-én

Nagyvárad tñj. város Közellátási Ügyosztálya

Rádióműsört akar?

Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK arusainál

A német védők végsőkia menő ellenállása után

Cherbourgba benyomultak az angolszász csapatok

Eisenhower eredeti parancsa szerint már június 9-én el kellett volna foglalni ezt a kikötővárost. A normandiai hídfő körül széles kiterjedésű támadás előkészületeire valló ellenséges átcsoportosítások folynak. Keleten is kemény harcok dúlnak

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenté: Miután az amerikai hadsereg vasárnapra virradó éjszaka nehéz fegyverrel a cherbourgi arcvonalon mindenhol felállította, vasárnap délelőtt elkezdte a város valamennyi részének legsúlyosabb bombázását. Az ostrom súlypontja Cherbourg délkeleti részén volt. Dél tájban a nehéz hajóágyúk tüze érte a kikötőerődítéseket. Pár órával később délkeletről támadtak az amerikaiak. Igen kemény harc fejlődött ki, amelynek során a védőknek már megriktult sorai a végző elszántsággal verekedtek. A német

gránátosok közelharcban számos amerikai páncélost semmisítettek meg. A városba való behatolást azonban nem tudták megakadályozni, mert a löszerük elfogyott. Erről a küzdelemről a közelebbi jelentések még nem érkeztek be. A nehéz fegyverben és légi erőben való nyomászó fölényt számítva mégis feltételezhető, hogy az amerikaiaknak, június 25-én sikerült hatalmukba keríteni ezt a várost, amelyet Eisenhower eredeti parancsa szerint már június 9-én kellett volna elfoglalniok.

vonulat felszakítani és áttörni. Az előretolt támadó éleket a Rocca Stradatól északra fekvő térségben teljes lendülettel ellenlökéssel megtámadtuk. Ezek súlyos ember- és

Déli irányban még további területekre terjedt ki a szovjet támadás

Berlinből jelentik (MTL) A Keleti arcvonal helyzetéről jelenti az Interinf:

A bolsevista támadás a keleti arcvonal középső szakaszon szombaton déli irányban négy további területre terjedt ki. Szombat óta legkevesebb 90 szovjet hadosztály és egy páncélos hadsereg támadta a bobroiszi, mogilovi, orsai és vitebszki német védelmi állásokat. Fereken 90 km széles arcvonalon. Az a parancsot kapták, hogy a fegyvereknek kiemelt bevetésével minden körülmények között nagyszabású hadműveleti áttöréseket kényszerítsen ki. Hogy milyen elkeseredett küzdelem folyt szombaton is valamennyi arcvonalszakaszon, abból is kitűnik, hogy a szovjet nyári támadás-terü-

anyagvesztések után ismét hátrább fekvő állásokba voltak kénytelenek visszavonulni.

Berlin. (MTL) A Német Távírti Iroda haditudósítója írja a következőket: A normandiai hídfő körüli arcvonal csak helyi jelentőségű és mérsékelt harcselekményekben, amelyek Colombelnél és Hottotnál jelentéktelen előnyomulásokat eredményeztek, arra lehet következtetni, hogy az ellenséget súlyos veszteségei átcsoportosításra kényszerítették. Ezek az átcsoportosítások még nem zárultak be és valószínűleg párhuzamosan előkészületei lesznek egy széles kiterjedésű támadásnak.

letén nem kevesebb, mint 253 nehéz és igen nehéz páncélos esett a német elhárító fegyverek áldozatává. Azoknak az ismételt megindított kísérleteknek folyamán, hogy Vitebszk megerősített kerületét rohamozzák, a német tüzérség és a német gránátosok gépfegyverei több lövészhadosztályt semmisítettek meg.

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti: Az angol-amerikai bombázókötetek a Német-öböl városai ellen szombaton a nappali órákban támadást hajtottak végre és ennek során Wesermünde kikötőjében bombatelitalátatokkal elsüllyesztették a genfi egyezménynek megfelelően megjelölt Humboldt nevű német kórházajót.

Heves tüzpárbaj az Orne torkolatvidékén összevont ellenséges hajóhadal

Berlin. (MTL.): Vasárnap délután egy erős csatahajóhad közeledett Cherbourg felé nehéz és könnyű cirkálók oltalma alatt. A város közvetlen erődítménye közelében még érintetlen német tengerészeti ütegeket, valamint egy ettől keletre levő üteget erősen lőtték. Egyidejűen folytonos légitámadásokkal bombázták a szárazföld felől a várost. Ennek a gyilkos tűznek ellenére egy cirkálót elsüllyesztünk, egy további pedig 24 centiméteres gránáttal megromlottunk. A Cherbourgtól nyugatra levő York nevű tengerészeti üteg jelentősen megromlott egy ellenséges cirkálót és alig két órával később egy másik cirkálót is teletalálta ért. Az ellenséges hajóhadat, amely több csatahajó, köztük a California és a Prince of Wales típusú csatahajó védelmében közeledett, oly megsemmisítő tűz fogadta, hogy kénytelen volt súlyos veszteségek után visszafordulni. Még az odahajózásakor a York üteg a negyedik hajót is súlyosan megromlaltta. Ez a jelentés a vasárnap délután 15 óra 19 perces állapotáról szól.

Berlin. (MTL.) Mint a Német Távírti Iroda értesül, az amerikaiak nagy hajóhadat vontak össze az Orne-torkolatvidékén. A körében 350 mindenféle járműből álló hajóhad körülbelül 270 ezer tonna térfogatú. Számos nagy hadihajó védi a szállítóhajókat. Az ellenség nehéz hajóágyúinak tüzével valamint légitámadásokkal megkísérelte, hogy az Ornetől keletre levő német parti ütegeket leküsse. Ennek ellenére a tüzérpárbaj tovább tart. Két partraszállítóhajót elsüllyesztünk.

Tillynél visszaállították a németek a régi vonalakat

Berlin. (MTL.) A Német Távírti Iroda jelenti: A német csapatok szombaton Tillynél kiegyenlítették a briteknek az előző napokban, súlyos veszteségek árán kiküzdött betöréseit és helyreállították a régi német vonalakat.

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti az olaszországi hadszíntérről: Az angol-amerikai támadás súlypontja szombaton az adriai szakaszon és attól nyugatra volt. Ebben a térségben erős angol-amerikai csapatok nyomultak előre és itt néhány kilométernyi teret nyertek. Ezeket a páncé-

los kötelékeket gépesített gyalgsági alakulatok követték Rocca Stradanál is, ahol pár kilométerre északabbra tolhatták előre állásaikat anélkül, hogy sikerült volna a német elhárító

Visszaverték a finnek a Tallinnánál indított ellenséges támadásokat

Helsinki-ből jelentik: (MTL) A Német Távírti Iroda jelenti: A június 25-iki finn hadijelentés így hangzik:

Az ellenség a Karjalai-földszoros nyugati részén Tallinnánál levő állásainkat több ezrednyi erővel támadta. A támadásokat szivós harcokban visszavertük. Viipuri és Vuoksa között visszavertük az ellenség számos támadását. Ez alkalommal megsemmisítettünk egy ellenséges szárazdó, amely egy szigetbe benyomult. — Héprapánál és Vuoksa mellett szintén eredménytelenek maradtak az ellenséges támadások és átkelési kísérletek.

Az Aunusi-földszoroson csapataink visszaverték az ellenségnek erős tüzérségi és páncélos támogatással indított több támadását.

A Ladoga-tó parti terepén azonban az ellenségnek sikerült állásainkba benyomulnia. Ellenintézkedéseink folytán a be-

törési helyet elrezteltük és szétromboltunk 2 ellenséges páncélost.

A Maaselkai-földszoroson az ellenséges nyomás Karhumaekitől nyugatra volt a legerősebb. Karhumaeki városát feladtuk. Az ellenség légitervekenysége szombaton az Aunusi-földszoroson volt a legélénkebb. Légvédelemünk itt összesen 12 ellenséges repülőgépet lőtt le. Az ellenség nagy támadása során arcvonalainkon — ellenőrzött jelentések szerint — vasárnapig összesen 523 repülőgépet veszített.

Sebesült német tengerészekre lőttek a szovjet haditengerészi katonái

Berlin. (MTL.) A szovjet haditengerészet katonái a Viipuri-öbölben, sebesült német tengerészekre lőttek.

Agyonlőtték a britek a Cherbourgnál hadifogságba került német katonákat (?)

Berlin. (MTL.) A véderő főparancsnoksága közli: Jelentések érkeztek arról, hogy Cherbourg térségében hadifogságba került németeket — akik a véderő tagjai és a Todt-szervezet, illetőleg a birodalmi munkaszolgálat egyenruháját viselték s egyenruhájukról horogkeresztes karszalagjukról, vagy „német véderő” jelvényükről mint harcosok felismerhetők voltak — agyonlőtték. Ha ezek a jelentések valóságnak bizonyulnak, minden ilyen gyilkosságért 10 amerikai hadifoglyot fognak a németek avonlővetni.

Berlin. (MTL.): Az előző napi hadüzenetekről jelenti a Német Távírti Iroda: A Führer a német erőket akkor és ott fogja bevetni ahol azok a legna-

gyobb eredménnyel fogják sújtani az ellenséget. A háború legnagyobb erőfeszítése előtt állunk, melyben meg kell állani helyünket. A megtorlás megindulása, amelyre vitéz népünk oly sokáig és oly türelmesen várt, meghozza a maga gyümölcsét. Most kezdjük az elfajult ellenségnek mindazt megfizetni, amit el lenünk vétett. A légiháborúban sem mondták ki az utolsó szót. Nem akarjuk még sem azzal áltatni magunkat, hogy nem komoly a helyzet. Az első számú fegyver megtette a hatását, továbbiak és hatásosabbak fogják azt követni. Ez csak a kezdet volt. A döntést nem egy fegyver hozza meg, sem pedig a műszaki fölény egyik vagy másik területen. Főbbet ér a hadviselő nemzet állóképessége és az az akarat, hogy az

egyszer felvett fegyvert nem tesszük le a babér megszerzése előtt.

Genf. (MTL.) A Német Távírti Iroda Londonból jelentik: Ha a szövetségesek nyernék meg a háborút, akkor valójában két nagyhatalom lenne, a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok. — írja *Beuren* képviselő a *Tribune* című heti lapban — mert Kínára csak udvariasságból számítanak és Anglia megszűnt nagyhatalom lenni.

12 milliónál többre tehető a háború kezdeté óta elalt szovjet katonák száma

Berlin. (MTL.): Azokkal az adatokkal összefüggően amelyeket a szovjet főváros a háború harmadik évfordulója alkalmá-

ből a Német Távirati Iroda értesül: Bár csupán a német fogságba került szovjet katonák száma 5.650.000, a szovjet közlése szerint az az össze veszteség 5.300.000 fő. A szovjet hadsereg leg súlyosabb veszteségei már az első évben történtek. 1941 június 22-től december 31-ig 3.812.000 szovjet katona esett német fogságba. A német főparancsnokság sárojelentései ebből 1941 szeptember 24-én a Vjazma-Brjanszki kettős-csatából 665.000 foglyot és október hó 19-án a kievi csatából további 657.000 foglyot jelentettek. Ha a bolsevisták fogolyvesztését nem számítják veszteségnek és csak az elesetteket sorolják fel, az általuk közölt veszteségek még ebben az esetben is jóval alacsonyabbak a ténylegeseknél. A három háborús év alatt elesett szovjet katonák száma — nem túlzott becslések szerint — 12,7 millióra tehető.

Ijesztőnek mondja Csungking-Kina katonai helyzetét egy amerikai lap tudósító

Singhai. (MTI.) Csungking Kina katonai helyzete ijesztő. — állapítja meg az United Press csungkingi tudósítója a legutóbbi két hónap katonai eseményeiről szóló hosszabb tudósításában. A pekingi fővasutvonal elveszett, tehát az 1100 kilométer hosszú vasutvonal háromszázötven kilométernyire zsugorodott össze. Az északi Honan és a déli Hunan tartomány fővárosai elesetek. A japán csapatok most Hangja előtt állnak, alig 50 kilométerre Hengyangtól, Csungkingina legfontosabb kereskedelmi és közlekedési központjától és az amerikai légierő egyik legjelentősebb támaszpontjától északra. Hengyang elvesztésével a Délkeletkinából Nyugatkinába irányuló vasutvonal megszakad és az amerikai légerő nyugat felé kénytelen visszafordulni.

Tokio. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Csendes óceán középső részéből érkező jelentések szerint, Sappannál erős ellenséges csatahajókötélek veszteségeik ellenére is folytatták hadműveleteiket a Mariana szigetcsoporthoz keletre és nyugatra. A szivós japán elhárító harcok során légierők támogatásával szakadatlanul bombázták az ellenséges hídfő előtt levő löszerraktárakat és hajógyűlékezéseket.

Jelentkezzenek a tejtermékeket beszállító gazdák

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2605—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem azon gazdálalppal rendelkező nagyváradai lakosokat, akik a beszállítási rendelet értelmében tejtermékeket és zsiradékokat kötelesek beszállítani, hogy az OMTK nagyváradai fiókjához beszállított tejmenyiség után járó zsiradék és vegyes pontok jóváírása véget még e hó folyamán jelentkezzenek Vadász-u. 2. sz. al. Annál is inkább fontos, mert a beszállítással elmaradt gazdák ellen a kihágási eljárást meg kell indítani. Azon gazdáknak kell jelentkezni, akik folyó év január hó 1-től folyó év június hó 1-ig teljesítettek beszállítást.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.
Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

Roosevelt biztosítani akarja az elnök-választásra az amerikai katolikusok szavazatait

Ismét elküldte Rómába Miron Tylort

Berlin. (MTI.) Illtéken német helyről közlik tájékoztatást: Német politikai körök Miron Tylor római látogatását Roosevelt választási hadjáratával hozzák kapcsolatba. Itteni felfogás szerint Roosevelt az amerikai katolikusok szavaira való tekintettel tanácsosnak látta, hogy a Vatikánban megbeszélés útján tisztázzon különféle kérdéseket. Itteni körökben csak mellékesen utalnak arra a híresztelésre, amely szerint Miron Tylor megbízatást kapott, hogy előzetesen puhatóldozék a moszkvai és washingtoni kapcsolatok felvétele érdekében.

Berlin. (MTI.): Mint az Interim jelenti az Egyesült Államok két nagy politikai pártja a demokrata párt, amelynek jelenleg Roosevelt a vezetője s az ellenzékben lévő köztársasági párt a nagy választások előtt ma tartja nemze-

ti konventjét, mely tulajdonképpen pártkonvent. Minden negy évben — ezúttal november 7-én — szavaznak arról, hogy ki lesz a jövő év január 20-tól a Fehér Ház lakója. Ezt a szavazást nagy előkészületek előzik meg, amikor mindkét párt legalább 18 jelöltet keres az Egyesült Államokban most már minden oldalról azt állítják, hogy a demokrata pártkonventjén az egyedüli és felelős jelölt Roosevelt lesz, bár ő maga mint 1940-ben, eddig még nem nyilatkozott. 1940-ben 49,5 millió amerikai vett részt a választásokban, ezalkalommal pedig 55 millió választó részvételére számítnak. Ezek a számítások azonban teljesen hamisak lehetnek, mert 11 millió katonának a választásban való részvétele egyáltalán nem bizonyos és sok fegyverkezési munkás a legutóbbi hat hónapban más államokba vándorolt ki, tehát szintén nem választójogosult.

Lobogózzuk fel a várost Szent László királyunk ünnepén

Dr Gyapay László h. polgármester rendelkezése

Nagyvárad. Holnap, 27-én — kedden — ünnepli az egész ország magyarsága Szent László királyunk emlékét. A nagy király, aki Európa első kereszties vitéze volt, most különösen közel áll szívünkhöz, mikor honvédeink ismét kereszties hadjáratot vívnak a helsevizmus elleni harc negyedik esztendejében. Ma ismét hazánkat, rajta keresztül pedig a már annyiszor vérünkkel védelmezett nyugati kultúrát védelmezi a magyar honvéd, mint tette azt annak idején Szent László király is. Ő bajnoka volt ennek az ősi magyar hivatásnak. Korszakában egyedül csak ő volt alkalmas arra, hogy az akkor is kelet felől fenyegető veszély ellen harcra szálljon és élére álljon a kereszties hadaknak.

A mai események között rendkívüli jelentőségűvé nő László király ünnepe. Ismét háborúban állunk, az előttünk álló nagy harcokhoz a nemzeti múlt katonaevényeiből kell erőt merítenünk. Szent László dicsőenyes alakja megtestesítője a magyar katonaevényeknek, nézzünk fel reá ün-

nepén és hajtsunk hódolattal zászlót és fejet a nagy király, Magyarország és az európai kultúrvilág első keresztiesvitéze előtt.

A magyar városok és falvak az Országos László Király Emlékbizottság felkérésére június 27-én, Szent László ünnepén fellobogózzák házaikat és középületeiket. A levették és cserkész az országzászlók előtt reggel 7 órától este 7-ig díszőrséget állanak. Vitéz Jaross Andor belügyminiszter pedig, az OLKE elnöke, június 27-én este hét órakor rádióelőadást tart majd Szent László nemzetpolitikai jelentőségéről.

Szent László király — mint tudjuk — Bihar-Várad és Erdély patrónusa is. Emiatt a nagy király névünnepe különösen ünnepe lesz Nagyvárad városának is, mely bensőséges ünnepek keretében emlékezik meg a nagy király fennkölt személyéről. Dr. Gyapay László h. polgármester egyébként felhívást bocsátott ki, amelyben felhívja a város lakosságát, hogy lakóházaik június 27-én lobogózza fel.

Barakiskolát kap Nagyváradon az ONCSA-telep

Szabó János képviselő felszólalása a közüzemi munkások érdekében

Nagyvárad, jún. 26. A városi kisgyűlésen. — amelynek első részéről már beszámoltunk, — ismertették a közüzemi zárezámadását is. A közúti villamos 400.000 pengőt, a villamosművek és a csatornahálózati művek pedig 150 ezer pengő hasznót mutattak ki. A szabályrendeletek értelmében a kimutatott haszn egy része a főtisztviselők, tisztviselők és munkások között bizonyos százalékos arányban szétosztásra kerül. A nyereség 2—1 százalékos arányban történő ki-

osztása 19 főtisztviselő részére 3—12 ezer pengős prémium kiosztását biztosítja.

— Ezzel szemben — szólalt fel Szabó János országgyűlési képviselő — mindössze 50 ezer pengő marad fenn arra a célra, hogy 650 tisztviselő és munkás is részesüljön a tiszta hasznból.

Kérte Szabó János a főispán közbenjárását, hogy a minisztérium a minimális munkabéreket emelje fel a mai idők-

nek megfelelő színvonalra. A főispán erre ígéretet is tett.

A helyettes polgármester bejelentette, hogy a napokban érintkezésbe lép egyik budapesti építési vállalkozóval, aki 160 ezer pengő ellenében hajlandó egy négytantermes ezétszedhető barakiskolát szállítani a városnak. Ezt az iskolát az ONCSA-telepen állítják majd fel. Más megoldásra ugyanis az építkezési anyagok hiánya miatt lehetetlenség gondolni. A négytantermes barakiskolát a vállalat a megrendeléstől számított 60 napon belül leszállítaná, s azt őszel már meg is nyithatják. Így az ONCSA-telep mintegy 500 főnyi gyermeke iskolához jut.

Az ütépitési kérdések tárgyalása során vitéz Rajnay Károly főispán indítványozta a kisgyűlésnek, javasolja a közgyűlés előtt, hogy építsenek utat a Fugyivásárhely mellett fekvő völgykötőben lévő településig, ahol mintegy 200 főnyi magyar ember a világtól teljesen elzárva éli életét. Utat kell nekik nyitni Nagyvárad felé! A kisgyűlés az indítvány értelmében határozott.

Különben az ütépitések problémájához dr. Gyapay László polgármesterhelyettes is felszólt. Előadta, hogy az úgynevezett Alsódorogosi-út, amely tudvalóóven egykilométeres szakaszon hegycsuszamlás következtében hasznavehetetlenné vált, már két esztendeje foglalkoztatja a várost. Ott a talajviszonyok folytán az út megépítése rendkívül nagy nehézségekbe ütközik. A talaj állandó mozgásban van és a múlt évben 28 ezer pengős kiadással megépített útszakasz a tavaszra ismét hasznavehetetlenné vált. Mielőtt a költségvetést jóváhagyják, amit különben a minisztérium telefonon már közölt is, itt az ütépitési munkálatokat azonnal megkezdik s azt az őszre be is fejezik.

Egyik tárgypont a vizalmi adók ügyére vonatkozott. Arról volt szó, hogy miniszteri leiratra a városnak a színházjegyek után is kell vizalmi adót eszednie. Ezzel szemben a kisgyűlés azt javasolja a közgyűlésnek, Nagyvárad városa továbbra is tartson ki eredeti álláspontja mellett és ne hozzon olyan határozatot, hogy színházjegyeket vizalmi adóval megterheli.

RÁDIÓ

Kedd, június 27.
Budapest I.

- 8.30 Országos Postászenekár.
- 9.40 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
- 10.10 Délelőtti muzsika.
- 11.40 Darnay Béla dr beszél a keszthelyi Balaton muzeumról.
- 12.05 A Rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröske részt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Illiczky László szalonzenekara.
- 14.45 A rádió diákhirei.
- 14.55 Egy óra könnyű zene.
- 15.55 Gyermekdelután.
- 17.00 A műdal magyar mesterei.
- 17.15 Bosnyák Zoltán dr előadása.
- 17.30 Magyar zenei ünnepek Párizsban.
- 18.05 Német hallgatóinknak.
- 18.40 Keringők szárnyán.
- 19.00 Szent László király nemzetpolitikai jelentősége. — Vitéz Jaross Andor m. kir. belügyminiszter előadása.
- 19.15 Gyurkovics Mária énekel.
- 19.35 Szent László király, vezérlő csillagunk... A rádió ünnepi műsora a nagy király emléknapiján.
- 20.35 Fűrj Lajos előadása.
- 20.45 Énekes zenés részletek. Eisemann Mihály és Szilágyi László operettéből.
- 22.20 Magyar zeneszerzők felőrája

A jövő Európájában csak akkor biztosíthatunk magunknak méltó helyet, ha ebben a háboruban helytállunk

Bárdossy László beszéde a szombathelyi választói előtt. — Vitéz Endre László Magyarországnak a zsidóság elleni harcáról beszélt a rádióban

Szombathely. (MTL.) **Bárdossy László** nyuz. m. kir. miniszter, akit a szombathelyi választókerület — pártkülönbség nélkül — felkért a kerület mandátumának vállalására, vasárnap délelőtt programbeszédet tartott.

— Minden egymást követő nemzedéknek megvannak a maga sajátos feladatai és kötelességei — mondotta. — Valljuk be, hogy a mi nemzedékünknek bőven mérték ebből. Ma ismét fegyver van a magyar kézben. Újból viharban állunk. Ebben a viharban talán nagyobb, talán súlyosabb veszélyek fenyegetnek bennünket, mint amilyen sok nehéz próbát kiállított nemzeti életünk során valaha is fenyegette a magyarságot.

— Ez a mai küzdelem felszabadító, megváltó harc a kártevő befolyás, a kaosz, az anarchia és a bolsevizmus ellen. Mi szabta meg a magyarság helyzetét és feladatát ezzel a háborúval szemben? Vajjon kell-e bárkinek emlékezni arra, hogy a Páris-körüli békediktátumok rendszerével minket semmiztek ki legjobban, bennünket akartak örökre guzsbakötni. Kell-e bárkinek is megmagyarázni, hogy a jövő kiegyenlítődés Európájában csak akkor biztosíthatunk magunknak méltó helyet, ha ebben a háboruban helytállunk.

Nem maradhatott ki a háborúból az a Magyarország, amelyet Mussolini az 1918-as háború nagy megrablottjának, nagy kifizetettjének nevezett. Csak néhány gyáva áruló hihtte, hogy elképzelt álszemlegesség tolvajlépcsőjén elosonhatunk a veszedelem elől. Csak a halgák és oktalanok hihették, hogy a magyarság kivonhatja magát annak a helyzetnek következményei alól, amely mindig megsabta életünket ezen a földön. Az a nemzet, amely nem meri erejét kockáztatni, amikor létéről van szó, avagy lemond arról, hogy számoljon vele, az azt a hitet és önbizalmat veti el magától, amely nélkül nem lehet élni. Ma valóban létünkéről, mégpedig nem egyedül állami létünkéről, de épp így megmaradásunkról van szó.

— A határaink leselkedő ellenség nem elégednek meg holmi határváltozással. Mindenki erejére, mindenki feyelmére szükségünk van. Ma senki sem követelözhet, de közömbös sem lehet. Minden küzdelem készüldés a jövőre. Ha nem hinnénk,

nem hinnánk a jövőnkben, nem is tudnánk harcolni, harcoló és dolgozó magyarság nemcsak hisz, nemcsak bizik a nemzet jövőjében, hanem fanatikus erővel meg is akarja teremteni ezt a jövőt.

A zsidó elleni harcunk nem ebben a háboruban kezdődött

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A rádió „Világnézeti akadémia” című előadásorozatában vasárnap délelőtt dr. vitéz Endre László államtitkár előadást tartott a zsidókról.

— A harc nem ebben a háboruban kezdődött, — mondta, — hanem tart azóta, amikor a zsidóság a történelem színpadára lépett. A zsidóság vallásos tanításából kifolyólag magát isten választott népének tekinti. A zsidó a világnak minden más népet, a földi javakat csak eszköznek tekint, ahhoz, hogy vele saját céljait szolgálja. A zsidóságnak tervei végrehajtásához más, nemzsidó társadalmi rétegek sorompóba állítására is szükség volt. A zsidóság érezte, hogy céljának megvalósításához csak akkor foghat hozzá, ha eltávolítja azokat a pilléreket, amelyeken a keresztény kultúrájú Európa állami berendezke-

dései nyugodnak. Ezért volt szükség forradalmakra.

— Szükségünk volt-e nekünk — kérdezi Endre László államtitkár — német példára, amikor 1919-ben kormányzónk, a nemzeti hadsereg fővezére volt az, aki a zsidó világveszedelmet felismerte és a „Szegedi gondolat” nevével elsőbbséget biztosított annak Európa összes nemzetei között.

— 1944 március 19-én nem történt más, mint visszakaptuk e téren önmegvédelmi jogunkat, amelyet annakidején Trianon és a Népszövetség vett el tőlünk. Európa a zsidósággal ma nemcsak eszmei síkon száll harcba, hanem a zsidóság által zsidó érdekekért harcbaállított hatalmas államok hadseregével. Ezeknek egyike a tőlünk keletre szomszédos bolsevista Oroszország.

Az ellenforradalom 25-ik évfordulóját ünnepelte a júniusi Bajtársak Szövetsége

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Az 1919-i Júniusi Bajtársak Szövetsége június 25-én, vasárnap délelőtt ünnepelte az 1919. évi június 24-i ellenforradalom 25 éves évfordulóját és hősi halottainak emlékét. Vitéz Vajtassy Ottó vezérőrnagy üdvözölte a kormányt, a baráti nemzetek képviselőit, majd bejelentette, hogy az 1919. évi fogadalmat most a 25-ik évforduló alkalmával megújítják és a megújítás pillanatában a szövetség a megjelentek nevében a Kormányzó Ur Ófőméltóságát, mint a legfőbb hadurat, törhetetlen hűségéről, hódolatteljes ragaszkodásáról és a legáltalánosabb érzelméről táviratban biztosította.

Ezután Kunder Antal kereskedelem- és közlekedési miniszter emlékezett meg a 25 év előtti eseményekről. 1919 június 24. ezt a dátumot — mondotta a miniszter — a magyar történelem külön fejezete főlé fogja jegyezni a történetíró. Ma ismét ott tartunk, hogy áldozni kell azért, hogy mi és gyermekeink keresztények és magyarok maradjunk. Ugyanaz az ellenség fenyegeti nemzeti létünket, amely 25 évvel ezelőtt, de kezünkben van a fegyver és szemben velünk az ellenség. Ebben a küzdelemben nem állunk egyedül, mint 25 évvel ezelőtt. Velünk van a Nagy Német Biro-

dalom vezére, Hitler Adolf és hős serege. Tanultunk is valamit, ma már tudjuk azt, hogy mit jelentett, amikor naiv hiszékenységből kiadtuk kezünkől a fegyvert. Ennek a katonás szellemnek

Katonásítják és a csendőrséggel egyesítik az államrendőrséget

A csendőrség felügyelője lesz a rendőrség legfőbb vezetője is

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap vasárnapi száma igen nagyjelentőségű és horderejű kormányrendeletet közöl. A rendelet a rendőrség átszervezéséről szól és lényegileg a rendőrség katonásítását jelenti. Egy méreteiben minden emberi elképzelést felülmúló háború részesei vagyunk. Ez a háború és annak velejárói egészen különleges, nyugodt békeidőben nem ismert feladatok előállítását és állíthatják a közbiztonságot és a közrend fenntartására hivatott szervezet. A belső rend fenntartása felett két fegyveres testület örködik: a csendőrség és a rendőrség. A rendőrség a közbiztonsági feladatok megvalósításánál nem egyszer kerülhet olyan helyzetbe, amit csak rendkívüli erővel fellépéssel oldhat meg. A kormányrendelet a katonailag szervezett testülettel nyilvánított rendőrséget a csendőrséggel egységes vezetés alá helyezi. Az egységes vezetés a helyi rendőri felügyelő látja el s a jövőben a csendőrség és a rendőrség felügyelője címet viseli. A csendőrség vezetői karát a rendelet a csend-

emlékezetére jöttünk ma is össze és ezt az áldozatkész kockázatot vállaljuk, ezt a bátor és önzetlen szellemet hirdeti a jövő nemzedék számára ez az emlékmű. Mert változnak az idők és velük együtt változnak a nemzet életében a társadalmi, gazdasági és politikai berendezkedés formái. Csak egy változatlan és örök: az áldozatkézség, az önfeláldozás, a bátor kiállás azükegessége ahhoz, hogy egy nemzet fennmaradjon és fejlődjen. Adjunk hát a Gondviselőnek, hogy mi, magyarok ezt a hősi elszántságot méltán igazoltnak láthattuk. Hiszen ha nem így volna, akkor hova tűnt volna már a magyarság erről a nem éppen nyugalmas pontjáról Európának? Ez az áldozatvállalás és tisztelet, mint a hősi szellem egyik forrása, a nemzeti örök fennmaradásának hirdetője.

Jelentkezzenek azok, akiknek házában három egyszobás lakás van

Nagyvárad thj. város adóhivatala 3173 —1944. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A városi adóhivatal felhívja azokat a háztulajdonosokat, akiknek a házában 3 egyszobás lakás van és egyik sincs bérbeadva, hogy összejárassák végett 8 napon belül jelentkezzenek a városi adóhivatalban, annál a kerületnél, ahol addig az adójukat fizették.

Csak alkalmi napszámok, hadirokkantak (ha főleg napszámából élnek) és közsegélyből élők jöhetnek szóba. De ezek is csak akkor, ha a ház azon része (egyharmada) amelyben laknak a telekkönyven nevéük áll.

Nagyvárad, 1944. évi június hó 26.

Vitéz MORVAY ÁRPAD s. k.,
v. adóhivatali főnök.

Hirdessen a Magyar Lapokban

vezetői karát a rendelet a csend-

őrség tisztí, illetőleg tisztviselői karával, őrszemélyzetét pedig a csendőrség legénységével azonos rangosztályokba, illetve rendfokozatokba sorozza. A rendőrség tagjaira vonatkozólag a kinevezési jogkört a rendelet a csendőrség tagjaira feunálló rendszerrel lényegileg azonosan állapítja meg. Részletesen szabályozza a rendelet a rendőrség tisztí képesítését, kimondja, hogy a rendőrség tisztakarára a honvédség szolgálati szabályzata, valamint a honvédtisztjelölti és személyi szabályai az irányadók. Végül a honvéd büntetőbíráskodás alá helyezi a rendelet a rendőrség egész személyzetét.

Nagyjelentőségű rendelkezése a kormányrendeletnek az is, hogy visszaállítja a rendőrség kerületi főkapitányságait. A kerületi főkapitányságok tudvalegőleg 1931-ben szűntek meg. Akkor állították fel helyettük a rendőrség vidéki főkapitányságait. Most a vidéki főkapitányság természetesen megszűnik. A rendeletet a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter írják végre.

MAGYARERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Június 30-áig jelentkezniük kell a honvédelmi munkára kijelölt egyetemi és főiskolai hallgatóknak egyetemük, illetőleg főiskolájuk székhelyein

Elegendő fehérneműt és melegebb ruhát is vigyenek magukkal

A Magyar Lapok legutóbbi számában közöltük, hogy az egyetemi és főiskolai hallgatóknak június 26-án jelentkezniük kell honvédelmi munkára. Ma megérkezett hozzánk a honvédelmi miniszter rendelkezése is. Mivel a miniszter rendelkezésének I. és II. pontja a június 26-i jelentkezésre vonatkozott, azt már közöltük is, ezért csak a következő részleteket közöljük olvasóinkkal:

Mit kell magukkal vinniük?

Mindazok, akik az előírás rendelkezése szerint a népmozgalmi nyilvántartónál 1944. évi június hó 26-án történő jelentkezésre kötelezettek, a honvédelmi munkajegy átvételén és az eskü (9300/1939. M. E. sz. rendelet 18. §. (3) bék.) letételén felül kötelesek az 1944. évi június hó 30. napján 21 óráig az egyetemük, illetőleg főiskolájuk székhelyén lévő m. kir. honvéd állomásparancsnoksághoz (Budapesten a Ludovika Akadémiára VIII. ker. Üllői-ut 82. sz. vaskapu) bevonulni.

Az igénybevettek az utazásuk tartamára élelmen felül még két napi élelmet, evőeszközt, evőeszközt (csajka), a birtokukban lévő turista felszereléseket és lehetőleg két darab takarót és tisztálkodási eszközöket vigyenek magukkal.

Ruházattal (mivel magas középhegy-egységben kerülnek alkalmazásra melegebbel is és fehérneművel) annak figyelembevételével lássák el magukat, hogy legalább 3 hónapig otthonukba nem térhetnek vissza.

A ruházatért és takaróért díjazást kapnak.

Mentesítést igénylők okmányai

A jelenlegi munkahelyén való visszahagyásra igényt tartó egyetemi vagy főiskolai hallgató az egyeteme vagy főiskolája székhelye szerinti bevonulási helyen a következő okmányokkal jelentkezzen:

- a hadiüzemi katonai parancsnoktól, vagy
- az állami hatóságtól (hivataltól), vagy
- a kórháztól klinikától beszerzett igazolványokkal.

Az igazolványban fel kell tüntetni az alkalmazásba vétel idejét, valamint az alkalmazás minőségét is.

Amennyiben az igénybevételre felhívott egészségügyi állapotát nem tartja alkalmasnak arra, hogy irodai, vagy kiegészítő szolgálatot láthasson el, köteles a lakóhelye szerinti illetékes hatósági orvos (honvédorvos) által kiállított bizonyítványt bevonulási helyére magával vinni.

A II. §. a. e) pontja szerint a honvédséghez tényleges katonai szolgálatra bevonuló 1944. évi június hó 26-án jelentkezzenek az állandó lakóhelyük szerinti illetékes honvéd kiegészítő parancsnokságnál ahol igazoltatniuk kell azt a körülményt, hogy a f. évi júliusi utonbevonulás folytán katonai szolgálatra bevonulni kötelesek. A kapott igazolványt ajánlott levélben küldjék be a Diákok Honvédelmi Munkaszervezete vezetőjéhez (Budapest, V. Klotild-utca 10). Ezek tehát az egyetemük, illetőleg főiskolájuk székhelyén működő honvéd állomásparancsnoksághoz ne vonuljanak be.

Büntetőjogi rendelkezések

Az igénybevettek a végzett honvédelmi munkáért megfelelő térítést kapnak.

Az elhelyezést és élelmezést a m. kir. honvédség adja.

A büntetőjogi következményeket a honvédelmi munkakötelezettségen alapuló igénybevételi felhívás (kirendelés) iránti tanúsított engedetlenség, a honvédelmi munkakötelezettségnél testi épség megsértésével vagy fondorlattal való kijátszása, a beosztásnak vagy rendeltetési helynek elhagyása, a honvédelmi munkakötelezettség teljesítésének a munkaadó által való megakadályozása esetére az 1939. II. t. c. 184—188. §-ai, az egyéb büntető rendelkezéseket (kihágás) pedig a 9300—1939. M. E. sz. rendelet 29. §-ának (2)—(7) bekezdésében foglalt rendelkezések tartalmazzák.

Az, aki katonai vezetés alatt teljesített honvédelmi munkát, az ilyen viszony tartama alatt a munkahelyén vagy a munkával összefüggésben elkövetett bármely büntetőcselekmény miatt katonai büntető bíróságok alatt áll (1942. XIV. t. c. 31. § (1) bek. 3. pont).

Az előbbi pontban megjelölt személy a honvédelmi munkára igénybevétel tartama alatt a munkahelyén vagy a munkával összefüggésben elkövetett cse-

lekmény tekintetében katonai fegyelmi szabályok alatt áll. (1942. XIV. t. c. 32. §. (1) bek.).

Utasítom a népmozgalmi nyilvántartókat, hogy a jelentkező hallgatókat honvédelmi munkajeggyel (esporios munkajegyekkel) lássák el, nevezettek a honvédelmi munkakötelet vegyék ki és indítsák útba egyetemük, illetőleg főiskolájuk székhelye szerinti m. kir. honvédelmi állomásparancsnoksághoz.

Amennyiben a jelentkezési hely egyben nem az illető egyetemi vagy főiskolai hallgató állandó lakóhelye, a jelentkezési hely nyilvántartója az állandó lakóhely szerinti illetékes népmozgalmi nyilvántartót, erről — a személyi adatok közlése mellett — értesítse.

Jelen rendeletet a községi előjáróságok, városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előjáró a rendeletnek a Budapesti Közlönyben történt közzétételét követő két nap alatt a helyben szokásos módon is tegyék közzé.

Budapest, 1944. évi június hó. 26.

M. kir. honvédelmi miniszter.

Érdekes találmány a riasztóügyelet helyettesítésére: „a Riasztó csengő“

Egy kolozsvári segédlelkész hasznos alkotása

A riasztó ügyelet ellátása sok panaszra adott már okot és a hatóságok is számos esetben adtak ki rendelkezéseket az ügyelet ellátása körüli túlkapások és félreértések elkerülésére. A rádió riasztás a közönség biztonsága és mindenkié saját jól felfogott érdeke szempontjából a riasztó ügyelet pontos és lelkiismeretes ellátása.

Hosszas tanulmányozás után most Bándy Árpád kolozsvári segédlelkész olyan ötletes, villamosárammal működő berendezést szerkesztett, amely nagymértékben megkönnyíti, sőt esetleg helyettesítheti is a riasztó ügyeleti szolgálatot. A feltaláló találmányát riasztó-csengőnek nevezte el. A kis faskatulya-szerű gép rendszeres világítási árammal működik. A világítási áram kapcsolójába bekapcsoljuk a riasztó csengő kapcsolóját, a dobozon pedig beállítjuk az egyetlen kapcsolót „riasztó állásra“. Ha a villamosáramot egyetlen pillanatra központilag (természetesen a hatóság utasítására), kikapcsoljuk, a riasztó csengő megszólal és mindaddig cseng, amíg el nem zárjuk. A légveszély esetén tehát hatósági intézkedésre az illető város villamosáramszolgáltatását egyetlen pillanatra időre megszakítják és a riasztó csengők mindenütt megszólalnak, jelzik a légveszélyt.

A készülék előállítására igen egyszerű, olcsó és olyan anyagokból történik, amelyek ma is kaphatók. Villamosáramfogyasztása egészen csekély, sokkal kevesebb a rádiófogyasztásnál is. Az áram megszakítás olyan kevés időt vesz igénybe, hogy akár nappal, akár éjszaka üzemi zavart sem okoz a folyamatban lévő gépi munkánál sem.

A közönség nagy érdeklődéssel várja az érdekes és mindenképpen hasznosnak és praktikusnak mutakozó találmány sorát, amely ha az illetékes hatóságaink jóváhagyását is megnyeri, jelentős segítséget nyújt a riasztószolgálat ellátásában.

Középiszkolai tanulók honvédelmi munkára való igénybevétele

Mit kell magukkal vinniük a tanulóknak

A honvédelmi miniszter június 13-án kelt 184.251—eln. 41—1944. számú rendelete alapján a 17. életévüket betöltött összes középiszkolai tanulókat (zsidók kivételével) tanárok parancsnokságával a nyári szünidő tartamára honvédelmi munkára igénybeveszik. Ide számílanak azok a tanulók is, akik felfolyó évben érettségiztek, de a diákok nyilvántartás-bavételkor még középiszkolai tanulók voltak.

Az igénybevételre tekintetteljövő

középiszkolai tanulók a lakóhelyük szerinti illetékes népmozgalmi nyilvántartó hivatalnál a honvédelmi munkajegy átvétele, a honvédelmi munkakötelet letétele, valamint rendeltetési helyükre való útbaindításukat végezték azonnal, de legkésőbb június 27-én 12 óráig kötelesek jelentkezni.

Az igénybevettek két-három napi élelmet kell magukkal vinni. Ezenkívül pedig vigyék el az alábbi felszereléseiket is:

Erős ruha, cipő (lehetőleg ba-

kanes), köpeny vagy felső kabát, két pokróc, hátizsák, vagy kenyérszák, evőesze, evőeszközök, kulacs, két-három váltás fehérnemű, mosdó- és tisztítóeszközök, varrószerzők, — stb. A fenti cikkek használatáért a honvéd kinevezés ruhakoptatási díj címén napi két pengőt térít meg az igénybevetetteknek.

Az igénybevetett középiszkolai hallgatók naponta hat pengőt kapnak, amelyből azonban meg kell téríteniük a felmerült étkezési költségeket.

Az igénybevételei felhívásnak mindenkinél annál is inkább eleget kell tenni, mert az igénybevétel iránt tanúsított engedetlenség az 1939. évi II. tc. §-ának 3. bekezdése szerint vétséget képez és egy évig terjedhető fogsággal büntethető, tekintet nélkül a vétséget elkövető életkorára.

Az igénybevétel alól azok a középiszkolai tanulók mentesítettek, akik

a) honvédelmi munkára már az év június 1. előtt már más helyen igénybevételek;

b) akik az év június 1. előtt a hadiüzenet alkalmazást vállaltak és ezt a hadiüzemi személyzeti parancsnok által kiállított igazolvánnyal igazolják;

c) akik hiteltérdelemmel igazolják (vármegyei, járási gazdasági felügyelő), hogy a szünidő tartamára a mezőgazdaságban állandó jellegű munkát vállaltak és végeznek.

Az ilyen mentesítésre tekintethe jövő diákok tehát a mentesítési jogcímüket igazoló bizonyítványt vigyék magukkal, gyülekezési helyükön mentesítésüket a bemutatott igazolványok alapján bizottság fogja elbírálni.

Az igénybevetett diákok a népmozgalmi nyilvántartó hivatal által kiállított igénybevételi lapon feltüntetett rendeltetési helyükön a gyülekezési hely hollétérol a honvéd állomásparancsnokságnál, vagy a vasúti állomáson működő honvéd pályaudvarparancsnokságnál, végül ahol ilyen nincs, ott a vasúti állomás főnökségén, illetve a MÁV irodán érdeklődjenek.

Közélelmezési felhívás a váradvelencei közönséghez

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya, 2606—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom Nagyvárad-velencei közönségét, kik a Közélelmezési Hivatal III. kerületénél kapják a jegyeiket, de a mostani meghirdetésnél valamely oknál fogva jegyeiket nem kapták volna kézhez, úgy azok átvételéért folyó hó 29-én, Híd-utca 3. szám alatt feltétlenül átvétel céljából megjelenni sziveskedjen.

Nagyvárad, 1944. június 26.

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya

Felhőszakadás — 30 évtizedes ádózat-tal. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelentik: Az angol bizsolgálat jelentik Silonból (Assam) Június 18-án egy felhőszakadás alkalmával Karimpurban beomlott egy teatlétvényes épülete. Az épületben igen sok munkás keresett menedéket az eső elől. A szerencsétlenség folytán 304 ember meghalt, 97-en megsérültek. A sebesülteket később kórházba szállították, ahol további 7-en meghaltak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr Scheffler János Nagyváradra érkezik

Hírt adtunk róla, hogy dr. Scheffler János megyéspüspök legutóbbi körlevelében elrendelte Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepének különleges megünneplését. A körlevél előírja, hogy az idei apostolünnepséget tekintsek a hívek a pápaság ünnepének. Hogy ez méltó keretek között történjék, szerdán városunkba érkezik dr. Scheffler János megyéspüspök s másnap ő mondja a székesegyházban az ünnepélyes főpapi szentmisét. Ugyancsak ő mondja szentmise alatt a szentbeszédet is.

Itt említjük meg, hogy szombaton Szilágyisomlyóra megy kíséretével együtt a megyéspüspök s másnap, július másodikon aldozópappá szenteli Ferenckék György végzett teológust.

Ismét gettó-felvajokat fogott a rendőrség. Nagyvárad, június 26. Bár a rendőrség mindent megtesz a gettóban lévő zsidó ingóságok védelme érdekében, még mindig akadnak olyanok, akik az őrszem éberségét kijátszva bejutnak oda és különböző holmikát szeretnék magukkal vinni. A gettóból kijutni azonban sokkal nehezebb, mint bejutni oda, bizonyítja ezt az a körülmény, hogy eddig még csaknem minden esetben sikerült a tetteseket kézrekeríteni. Tegnap két esetről érkezett jelentés. Darabont Lőrinc 39 éves Gyulai Pál-utca 29. szám alatt lakó napzámos ügyéről, aki egy kosárban ruhákat, fehérneműket és ágyneműket akart kivinni, a rendőr azonban lefűlte. Darabont Lőrinc ügye már csak azért is súlyos, mert június 21-én már egyszer elővezették hasonló ügyben.

A másik elővezetett Miklóvics Dezső 43 éves ugyancsak Gyulai Pál-utca 29. szám alatt lakos, aki télikabátot, ruhákat és fehérneműket akart egy elhagyott zsidó lakásból magával vinni. Tetténérték és őrizetbe vették.

JÓL SIKERÜLT A LEVENTÉK MUNKASZÖTTHON ELŐADÁSA. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Vasárnap délután jól sikerült műkedvelő előadást tartott a Levente Egyesület műkedvelőinek első csoportja a Nemzeti Munka-központ nagytermében. Harsányi Kálmán: Ellak c. drámáját hozták színre színvonalas előadásban. A szereplők, névszerint Gyenge Árpád, Vass Emmi, Bóna Imre, Fráter Irén, Gyenge József és Izmai László nagy igyekezettel segítettek elő a sikert, amelyet az előadás zsúfolt nézőtér előtt aratott. A darabot Gyenge Árpád rendezte. A bevétel teljes összegét a bombakárosultak javára fordították.

Fontos kérdéseket tárgyal szerdán a MEP értekezlete. A MOT jelenti: A Magyar Élet Pártja június 28-án szerdán este 8 órakor értekezletet tart, amely igen fontos kérdéseket tárgyal és éppen ezért nagy érdeklődés előzi meg.

Kávéházakban és vendéglőkben kar,
 Magyar Lapok st.

Hétfőn utoljára:

A harmincadik

APOLLO filmszínház

Kedden bemutató:

Lázadó férj

Főszereplők: Lizzy Waldmüller, Albert Matterstock.

Ipartestületi hírek

Az Ipartestület *faipari szakosztálya* felhívja tagjai figyelmét, hogy lemez érkezett és minden tag (vidékiek is), akiknek lemeze van szükségük, folyó hó 24. 26. 27 és 28-án igénylésüket szakosztályunknál a hivatalos órák alatt okvetlenül jelentse be. Későbbi jelentkezéseket nem veszünk figyelembe. *Elnökség.*

Fodrász iparosok rendkívüli közgyűlése. A felsőbb hatóságok utasítása folytán szakosztályunk július hó 3-án, d. u. fél 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Ezen a közgyűlésen a hatósági kiküldöttek is megjelennek, miért is kérjük a tagok pontos számú megjelenését. A közgyűlésen hozott határozat minden iparosra nézve kötelező lesz, miért is az ügy komolyságára és rendkívüli fontosságára való tekintettel kérjük iparos társaink pontos megjelenését az ipartestületi helyiségben. *Az elnökség.*

Felhívás az Ipartestület Előjáróihoz. Ünnepélyes előjárósági ülést tart az ipartestület szerdán délután fél 6 órai kezdettel. Nyomatékosan felhívjuk az előjáróság tagjait, hogy az ülésen pontosan és teljes számban jelenjenek meg, különös tekintettel a bevezető honvédelmi ünnepségre. Egyben felhívjuk az összes szakosztályokat, hogy a bombakárosultak részére folyamatba tett gyűjtéseket igyekezzenek szerdán délig befejezni és az eredményt a pénztárnak jelenteni. *Az elnökség.*

Megkezdődött Nagyváradon a zsidó műtárgyak számbavétele

Soós András végzi, kormánybiztosi megbízottként a nagyfontosságú feladatot

Nagyvárad, június 26. Az utóbbi napokban gyakran fölvetődött a kérdés: mi történik a zsidó műtárgyakkal. Mint ahogy értesülésünk szerint Soós András, a városi könyvtár vezetője kapott megbízást a zsidó műtárgyak számbavételére, hozzáfordultunk, mint legilletékesebbhez felvilágosításért.

— Csánky Dénes m. kir. kormánybiztos ur, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója — mondotta Soós András — engem tisztelt meg azzal, hogy kirendelt kormánybiztosi megbízottként Nagyváradon és Bihar megyében a zsidó műtárgyakat számbavégyem. Haladéktalanul érinkezésbe léptem a nagyváradai pénzügyigazgatósággal és engedélyt kértem, hogy a zsidó vagyonek feltárolásánál szakértőkkel megjelenhessek és az értékes műtárgyakat lefoglalhassam a magyar állam, illetőleg a közgyűjtemények (muzeumok, könyvtárak, képtárak) részére. Eppen most kaptam kézhez a nagyváradai pénzügyigazgató ur engedélyét is. A pénzügyigazgatói engedély nélkül ugyanis meg sem mozdulhatok. Most már haladéktalanul hozzáfokozok a zsidó műtárgyak számbavételéhez.

— Már több héttel ezelőtt kértem jelentősebb zsidó könyvtárak, így a dr.

Adorján Emil ritka nagyváradai könyvgyűjtemények lefoglalását, de engedélyt csak ma kaptam ezerre. Naahogy sok pénzügyi leltárbiztoság van, kérésemet a tankerületi főigazgatóság sejtésgul engedélyezett néhány napon belül. Az engedélyt a tanfelügyelő úr is jóváhagyta, azonban a tanfelügyelőség nem adott mellém kíséretképpen tanerőt. Ezért felkértem több szakértőt is, akik szívesen vállalkoztak a műtárgyek kiválogatására. Valószínűleg több értékes műtárgyra fogunk akadni.

— Már régen beadványt intértém a m. kir. pénzügyigazgatósághoz aziránt is, hogy a zsidó műtárgyakat óvatosan kezeljék, nehogy sérülést szenvedjenek, addig is, amíg erre a célra alkalmas, tiszta, nedvességtől mentes helyiségben elhelyezhetjük. A nedvesség ugyanis árt a műtárgyaknak, a képek különösen könnyen penészednek.

Soós András egyébként lapunk nevéjén is kéri a közönséget, hogy aki zsidó műtárgyakról (képek, szobrok, könyvtárak, régiségek, stb.) tud, szíveskedjék öt erről értesíteni (Városi könyvtár delüli fél 3-ig, telefonszám 19-44. Mezey Mihály-utca 10. Közüzemi szekház.)

BELVÁROSI

Keddtől:

Hamupipőke

Ragyogó kiállítás, remek figurák, sok-sok meglepetés.

Hétfőn utoljára:

Haláltánc

Lázár M, Goll Bea, Somlay, Perényi, Maklár Uray, Bilcsi.

Keddtől a CASINO-ban

A francia filmgyártás remeke:

A POTYAUTAS

Főszereplők: Fernandel, Josette Day, Marcel, Vallée, Jean Dax.

Hétfőn utoljára: SZEGENY GAZDAGOK

NYILTTÉR

Felkérem Asztalos Gyula borotvapengezem összes hitelezőit, hogy fenti céggel fennálló követeléseiket 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Mezey Mihály-utca 5. irodahelyiségében hiteltérdemlően annál is inkább jelentse be, mert ezen határidő eltelte után követeléseik figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1944. június 26.

TATÁR GABOR,
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felhívom mindazokat a munkásokat, akik az Asztalos Gyula-féle borotvapenge üzemben voltak alkalmazásban, hogy munkahelyükön azonnal jelentkezzenek.

TATÁR GABOR,
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

Az Actio Catholica filmkritikája

„SZIV ES DAL”. Könnyű zenével átstózt levegős és tiszta svéd filmzene.

„KIRANDULAS AZ ALVILÁGBA”. Dan filmhozat a betörővilágból vett groteszk jelenetekkel.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Hétfőn este fél 7 órakor *filléres helyárrakkal* az idény legnagyobb színpadi sikere, „Az első” kerül színpadra népművelési előadássorozatban, az idényben utoljára.

Hölgyeim elég volt c. kacagató bohózatot kedden este mutatja be a színház bemutatóbérletben. Szerdán este A-bérlet, csütörtökön délután és este és pénteken bérletszűnethen megy a „Hölgyeim elég volt”. Színporkázó francia szellemesség és humor, állandó derűlttségben tartja a nézőteret s percenkint zúg fel a kacagás és nyiltszíni taps. *Figyelem! Csak felnőtteknek!* Fiatal lányoknak nem alkalmas!

Az utolsó hét műsora:

Hétfőn este fél 7 órakor: *4. első.*
 Kedden este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt* bemutató bérlet.
 Szerdán délután fél 4 órakor: *Egy csók és más semmi.*
 Szerdán este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt.* A bérlet.
 Csütörtökön este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt.*
 Pénteken este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt.*
 Szombaton: *Nincs előadás!*
 Vasárnap délután és este: *Pécsi öreg diákok együttese.*

NYILTTÉR

Alulírott hatósági megbízott felkérem Róna Béla Szállító és Beraktározási Vállalat, valamint Pollák Albert Utódei Szállító cég üzletfeleit, hogy amennyiben a fenti cégektől követelésük lenne, azokat ezen hirdetés közzétételétől számított 8 napon belül Kossuth-utca 20. szám alatti irodahelyiségben írásban bejelentni szíveskedjenek. Ezen időpontot túli bejelentést már nem vehetek figyelembe.

BOGDANDY ÁRPAD GYULA
 hatósági megbízott.

Közzétették a könyvforgalomból kitiltott zsidó szerzők második névsorát

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Budapesti Közlöny vasárnap száma a következő rendeletet közli:
A m. kir. miniszterelnök 11.300—1944. M. E. számu határozata a magyar szellemi életnek a zsidó szerzők műveinek a közforgalomból való kivonása tárgyában.
A magyar szellemi életnek a zsidó szerzők műveitől való megóvása tárgyában kibocsátott 10.800—1944. M. E. számu rendelet 7. §-ban foglalt felhatalmazás alapján a következő zsidó szerzők műveinek a közforgalomból való kivonását rendelem el:

a) Magyarországiak:

Aczel Lajos (Adler) írói álnév: Aczel László, Acs Klára (Adler), Adler Miklós, írói álnéve Akom Miklós, Adorján Sándor (Weisz), Agai Béla (Schäffer), Agoston Ernő (Adler), Alba Nevis (Ungár Ilona), Andersen György, Aszlányi Károly, (Ausländer), Avar Pál (Auer).
Balassa Emil (Berger), Bálint Dezső (Beck), Bálint Imre (Österreicher), Bánóczy László (Weisz), Bárd Imre (Beck), Bárdos Artur (Burstein), Báltaszéki Lajos (Hoffmann), Baumgarten Ferenc, Bedi-Schwimmer Róza, Békefi István (Kann), Beldi Izor (Goldstein), Benze Tibor (Bruch) írói álnéve: Benze Tibor, Berend László (Braun), Berkes Imre (Berg), Bogdányi Mór (Bienenstock), Bokor Malvin (Bruck), Bródy László, Bródy Miksa, Csergő Hugó (Honig), Csermely Gyula, Déri Tibor (Deutsch), Domán László, Egri Viktor, Emőd Tamás (Fleischer Ernő).

Farkas Pál (Wolfner), Feld Mátyás (Rosenfeld), Fenyő László, Főth János (Fleiner).
Gara Akos (Gottlieb), Garami Andor (Goldstein), Gellért Andor, Gerő Attila (Guttman), Gró Lajos (Grosz), Guthi Soma (Guttman).

Haáz István (Háasz), Hajó Sándor (Hoffmann), Hárs László (Herczog), Heltai Jenő (Herz), Hervai Frigyes (Herzfeld), Heumann Károly, Hevesi József (Kronstein), Horn Ede (Einhorn).

Ince Henrik (Israel), Ince Sándor (Stein), Jászi Oszkár (Moskovits Amália), írói álnéve Lesznai Anna.

Kádár Imre, Kadosa Marcel (Kreiszhaber), Kálmán Jenő (Kreisler), Kálnoki Izor (Kaufmann), Kerácsy Benő, Kerczag Vilmos (Krammer), Kardos László (Katz), Karinty Frigyes, Keér Dezső, Kemény Simon (Kohn), Kéri Pál (Krammer), Kohn Sámuel, Komját Aladár (Korah). (A név nem tévesztendő össze Komjathy Aladár magyar költővel, a Petőfi Társaság tagjával), Komlós Aladár (Katz), Komor András (Kohn), Komor Gyula (Kohn), Kómüves Imre, Kuthi Sándor (Schönborn) írói álnéve: Téray Sándor.

Latzkó Andor, Lenovai Lehel (Léderer), Lengyel Géza, Lestyán Sándor (Lichtschein), Ligeti Ernő (Lichtenstein), Lóránt László, Lukács Gyula (Lichtschein).

Magyar Lajos, Makai Emil (Fischer), Mezei Imre (Rosenfeld), Miklós Jutka

(Miltzer), Miskolczi Henrik (Waiszmann), Moly Tamás, Nagy Endre, Grosz Ssmu (Neuhaus), Nagy Zoltán (a volt Nyugat főmunkatársa).

Paál Jób, Palágyi Lajos (Silberstein), Palágyi Menyhért (Silberstein), Pályit Ede (Klein), Pap Károly (nem tévesztendő össze Papp Károly magyar irodalomtörténész professzorral), Patai József (Klein).

Radnóti Miklós (Glatter), Reichard Piroska, Roboz Andor (Rosenzweig), Rónai Mihály András, Rózsa Miklós (Rosenthal).

Sas László, Sásdi Sándor, Szabó Imre, (Steiner), Szántó György, Székely Nándor, Szenes Béla (Schlesinger), Szirmai Rezső (Schwartzkopf), Szomori Emil (Weisz).

Tábori Kornél (Tauber), Tábori Róbert (Tauber), Tamás Sári, Ujvári Péter (Groszmann), Ujvári László (Groszmann), Vajda Ernő (Weisz), Vándor Iván (Weisz), Vámbéry Ruzsem (Wamberger), Várnai Dániel (Weisz), Vér Andor (Weisz), Verő György (Weisz), Vészi József (Weisz).

Vidor Marcel (Weinberger), Villányi Andor (Schwabach), Wallasz Jenő, Zek Zoltán, Zemlányi Gyula (Pollák), Zerkovitz Béla.

b) Külföldiek:

Bialik Chaim Nachman, Döblm Alfréd, Hameiri Avigdor, Heine Heinrich, Herzi Theodor, Mandes-Catulle, Proust Marcel, Saphir Moritz Gottlieb, Sokolov Nachum, Toller Ernst, da Verona Guido.

A fent felsorolt zsidó szerzők műveire vonatkozólag a 10.800—1944. M. E. számu rendelet 3. §-ában megszabott kíméletásokat 1944. évi július hó 11. napjáig kell öt azonos példányban a sajtóüggyek m. kir. kormánybiztosához benyújtani.

A Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző kft. a bejelentett példányokat legkésőbb 1944. évi augusztus hó 31. napjáig köteles összegyűjteni. A Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző kft. a sajtótermékek beszolgáltatásáról vagy annak elmulasztásáról 1944. évi augusztus hó 31. napjáig köteles összegyűjteni. A Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző kft. a sajtótermékek beszolgáltatásáról vagy annak elmulasztásáról 1944. évi szeptember hó 15. napjáig jelentést tesz a sajtóüggyek m. kir. kormánybiztosának.

Budapest, 1944. június hó 24. A miniszterelnök helyett: dr. vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sk. államtitkár, a sajtóüggyek m. kir. kormánybizosa.

SPORT

Vitéz Imrédy Béla a NAC díszelnöke

A főtitkár személyét kivéve megmaradt a régi tisztikar

Nagyvárad, jún. 26. Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett tartotta meg a NAC saját otthonában ezévi rendes közgyűlést. Cseuz Gyula elnök nyitotta meg a közgyűlést és a megjelentek üdvözlése után igen szép beszédben vázolta az egyesület mai helyzetét és kifejtette a jövő célkitűzéseit is.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki szavak után Szuchowezki Bertalan főtitkár olvasta fel évi jelentését. Élénken esztelte a NAC egyévi munkáját, kitérve a küzdelmes esztendő minden részletére. Általános tetszést aratott a beszámoló, s ezután Kiss B. László üdvözölte a vezetőséget, az edzőt és a csapatot a bajnokság megnyerése alkalmából. Andrassy Gyula gazdasági szakosztályelnök terjesztette elő az új költségvetést, melyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott. A beszédek után került sor az új

tisztikar megválasztására. Cseuz Gyula elnök felkérte a jelölő bizottságot, hogy vonuljon vissza és terjessze a közgyűlés elé az új tisztikar megválasztására vonatkozó javaslatát.

Rövid szünet után a jelölőbizottság előterjesztésére vitéz Imrédy Béla közgazdasági cáucminisztert nagy lelkesedéssel díszelnökké választották és küldöttséget jelölt ki a közgyűlés, mely személyesen közli a miniszterrel díszelnökké való megválasztását.

Az egyéb tisztségekben mindenki maradt a helyén, csupán Szuchowezki Bertalan főtitkárt választották meg alelnökké és az úszó- és sízakosztály vezetőjévé, helyébe Hodossy József került egyhangú szavazással a főtitkári székbe.

A magyar Himnusz elneklésével zárult a NAC 1944. évi rendes közgyűlése.

NAC II—NAC ifjúsági 4:3 (2:0)

Nagyvárad, jún. 26. Vasárnap d. u. 1 órai kezdettel barátságos mérkőzést vívott egymással a két zöldfehér utánpótláscsapat. A mérkőzésnek edző jellege volt, mert az ifjúságiak beneveztek a nagyváradi ifi bajnokságba és a NAC—Gradjanszki előtt a Kolozsvári AC ifjúsági csapatával játszanak előmérkőzést.

Juhász játékvezető sárga jelre így álltak fel a csapatok:

NAC utánpótlás: Nyisztor, Sulyok, Erdős, Sári, Filip Lóránt II, Csapó, Barna, Bodnár, Bodó, Bárdosi.

NAC ifjúsági: Gátay, Zöldi, Antal, Gátay, Szántó, Sulyó, Halász, Bartha, Ferenczi, Serfőző, Szecei.

Békéscsabai MÁV—Nagyváradi MÁV 1:0 (1:0)

Két NB III-as csapat mérkőzött az erzsébetligeti pályán a vasutas bajnoksáért: a Nagyváradi MÁV és a Békéscsabai MÁV.

Bartha játékvezető sárga jelre így állt fel a két csapat:

B. MÁV: Zérczi, Schriffert, Urda, Virágh, Szabó, Szilasi, Kincses.

N. MÁV: Kurilla, Elekes, Molnár, Papp, Csóra, Csiki, Lisztes, Jenei, Kocsis, Fehér, Liszka. Eredmény: Békéscsabai MÁV—Nagyváradi MÁV 1:0 (1:0)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

Adás-vétel

GOMBAT vargányát és keserűt száritva minden mennyiségben vásárol Kirrer József, Budapest, V., Tűlkör-u. 5. szám.

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely es mindennemű férgek irtására 30 évi gyakorlati vállalja, Varga Dankó Piata-utca 6. Telefon 27—56. 313

Menyasszony és koszorúanyag virág tejdzsek és kezeslők. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azok kivül hozott anyagokból is olcsón készünek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Butorozott szobát keresünk ellátással, vagy anélkül. Címeket Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-ut. 2—6. száma kerünk. Telefon 12—31. 252

Albérleti butorozott szobát keresek Bemer, vagy Szent László-tér környékén. Hangya Ruházati Bolt, Sas palota. 273

150 kataszteri holdas földbirtok, 2,5 hold szőlővel, 5 hold erdővel, 38 hold legelővel és kaszálóval, megfelelő épületekkel. Nagyváradtól 8 km. távolságra október hó 1-től haszonbérbe, hat évi időtartamra állami kezelsből kiadó. Alapítvány F. M. jellegével. **RUDOLF MOSSE** Hirdetőiroda Nagyvárad, Rákóczi-út 2, továbbít.

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—20. 272

Allást nyel

Tanulóanyagot felveszek azonnalra. Tulipán Irodaszat, Bemer-tér 3. 278

Vidéki kisebb iparvállalat keres mérlegképes könyvelőt havi egy-két napos munka végzésére havi fizetéssel. Cím: Titz Alfréd, Rév. 299

KERESKEDELMi érzékkel bíró ügyvezető üzletszerzőt magas százalékkal alkalmaz a Magyar Lapok kiadóhivatala. 270

Tanulót és kifizetőt (leányt) felveszek. Major György, Rákóczi-ut 13. 269

Mindenst vagy bajárónót felveszek, lehetőleg vidékit, havi 80 pengő fizetéssel. Kolozsvári-u. 29. Bódis. 279

Megbízható bejáró takarítómót keresek azonnali belépésre, dr. Dobay, Szant 23-u. 4. 280

Keresek azonnali belépésre gépről asszonyt, gyorsírással bíró előnyben. Póna szállítási vállalat, Kossuth-u. 20. Hatóságai megbízott Bogdányi Arpad Gyula. 280

Allást keres

Gyárba, hadiüzembe ajánlkozik fiatalnő, Stefan Jánosné, Teleki-u. 9. 262

Négy középiskolát vezetett ifjúnyorodai vagy hasonló alkalmatosság keres. Címeket a kiadóba ker. 270

Kiadótulajdonos:

SENYI LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztő: Dr. Cs. Apad
A kiadó: Dr. Virág Jeromos
A szerkesztő: Dr. Cs. Apad
A kiadó: Dr. Virág Jeromos

Kérve a Szent László-nyomda r. t. hártorgatópén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.